

سیستم فرهنگی اردوغان تلاش کرده با سریال «تشکیلات» هم حس ملی‌گرایی را تقویت کند و هم خود را ناجی منطقه نشان دهد

گاندوی ترکیه‌ای چه می‌گوید؟

محمدحسین سلطانی
خبرنگار گروه فرهنگ

تحركات و توليدات شبکه TRT در ۱۵ سال اخير شرح دقيق مانيفست اردوغان و دوستان است. تحركاتی که منطقاً به ساخت سریالی چون «تشکیلات» منتج می‌شود. پنج مسئله مهم در ساخته شدن چنین سریالی وجود دارد. اول، ترکیه نیاز دارد به جامعه ۸۵ میلیونی خودو البته مردم منطقه بقبولاند که قدرت اصلی پهنه جغرافیایی غرب آسیا و شرق اروپا است و باقی رقبایا را سانسور کند. دوم، حزب عدالت و توسعه (حزب اردوغان) به دلیل تغییرات و تحركات منطقه‌ای این احساس را کرده که باید مفهوم دولت ترکیه و اهمیت گاورمنت و دولت مرکزی، تمامیست ارضی و هرزنی‌های نظامی را برای مردم جای بیندازد و اطمینان مردم نسبت به مأموران حاکمیتی را ترمیم کند. سوم، ساکنان کاخ ریاست جمهوری ترکیه برای اجرای پان‌ترکیسم، چاره‌ای برای خودشان ندیدند جز بیگانه‌هراسی و جانداختن منطق این امر بیسن مردم. چهارم، صحبت درباره آمریکا برای ترک‌ها همچنان تابو است و دشمن اصلی و پشت پرده همه اتفاقات همچنان اسرائیل دانسته می‌شود. نکته پنجم (و شاید مهم‌ترین نکته)، برای ساختن یک اثر استراتژیک سیاسی چندان نیاز به اعمال شاقه نیست و صرفاً با گرته‌برداری از الگوهای تکراری و مؤلفه‌های کلیشه‌ای سریال‌های جاسوسی، امکان ساخت اثری وجود دارد که بتواند بازتولید منطق نینلماسی یک کشور را فراهم کند. این پنج نکته روری کاغذ، «تشکیلات» را می‌سازد. سریالی که می‌توان به آن گفت مهم‌ترین اثر استراتژیک دولت ترکیه در چند سال گذشته. مسئله اصلی این است که «تشکیلات» نه توسط شبکه‌های فرعی و سرگرمی، بلکه از طریق خود کانال TRT منتشر می‌شود. همان کانالی که حدود یک سال قبل بخش فارسی خود را راه‌اندازی کرد تا نشان دهد مخاطب ایرانی هم مثل عرب‌زبان‌ها (TRT) عربی ۱۵ سالی می‌شود که راه افتاده برای اردوغان و گروه حکمران بر ترکیه اهمیت دارد، چرا؟ چون قدرت رقیب است. نکته جالب توجه اینجاست که برخلاف آنکه دستگاه رسانه‌ای دولت اردوغان یا راه‌اندازی TRT فارسی نشان

ایگوی متورم اردوغانیسم

ایمان عظیمی
خبرنگار گروه فرهنگ

سریال «تشکیلات» را اگر از دور ببینید، با آن موسیقی حماسی، شعارهای ملی و مردانی که از شدت جدیت حتی پلک هم نمی‌زنند، ممکن است گمان کنید با تریلری جاسوسی و پیچیده و به‌ر وهستید. اثری درباره مأموران اطلاعاتی که جانانشان را کف دست گذاشته‌اند تا از وطن محافظت کنند. اما کافی است ۱۰ دقیقه صبر کنید تا متوجه شوید با چیزی طرفید شبیه به نسخه‌ای کش‌دار از تیزر تبلیغاتی سازمان امنیت ترکیه؛ فقط با کمی نورپردازی پرزرق‌وبرق و انبوهی دیالوگ که انگار از دفتر روابط عمومی دولت بیرون آمده‌اند. در تشکیلات، هر کاراکتر نه یک انسان، بلکه یک شعار متحرک است. مראثن نمی‌خندند چون «وطن هنوز در خطر است». دشمن هم همیشه همان مرد کت‌وشلواری ناشناسی به حساب می‌آید که معلوم نیست از کدام کشور آمده، اما حتماً از همان‌جاست که با ارزش‌های ما دشمنی دارد. در واقع، جهان سریال طوری طراحی شده که هیچ چیز خاکستری‌ای در آن وجود ندارد. در این موقعیت قهرمانان تماماً سفید و خائنان و قطب‌های منفی به شکلی کاریکاتوری تمام سیاه هستند. مخاطب نیز در این موقعیت لاجرم باید در صف قهرمانان قرار بگیرد بی‌آنکه جرئت پرسسیدن سؤال را به ذهن خود راه دهد. کارگردانی هم به همان اندازه شعاری است. دوربین دایم در حال چرخیدن، دودین، زوم کردن و انفجار در رفت‌وبرگشت است؛

«تشکیلات»؛ کمی درام، خیلی کم‌دی!

سعید قاسمی
خبرنگار

«تشکیلات» را می‌توان یکی از جاه‌طلبانه‌ترین پروژه‌های تلویزیونی ترکیه دانست؛ سریالی که با ظاهری اکشن و پرزرق‌وبرق، درواغ می‌کوشد تصویری از قدرت و اقتدار نیروهای اطلاعاتی – امنیتی ترکیه را به رخ بکشد؛ اما آنچه در عمل شسکل می‌گیرد بیش از آنکه همین باشد، نوعی نمایش خام‌دستانه از ناسیونالیسم برگرفته از پان‌ترکیسم اردوغانی است. در حین تماشای سریال شاید از خود پرسید آیا این سریال بازنمایی آمال و آرزوهای رجب طیب اردوغان است یا نه؟ این اثر که در سال‌های اخیر مخاطبان وسیعی پیدا کرده، دقیقاً در همان نقطه‌ای شکست می‌خورد که ادعای بزرگش را مطرح می‌کند: تبدیل مأموران امنیتی به قهرمانان اسطوره‌ای، بی‌آنکه انسانیت و پیچیدگی درونی آنان را به تصویر بکشد.

از همان آغاز، «تشکیلات» به‌جای معرفی جهان داستان، مستقیماً وارد فضای شعاری خود می‌شود. شخصیت‌ها نه به‌عنوان انسان‌های دارای ابعاد روحی و روانی، بلکه به منزله نمادهایی از «وظیفه» و «فداکاری» معرفی می‌شوند. مأمورانش در هر صحنه با چنان وقار اغراق‌آمیزی حرکت می‌کنند که گویی

از زاویه دید جان‌فداهای ترکیه

مریم فضائی
خبرنگار گروه فرهنگ

در دقیق ابتدای سریال، پس از آنکه کودکی، خانواده‌اش را در آتش‌ی که نازی‌ها به پاک‌ده‌اند از دست می‌دهد، صدایی شنیده می‌شود که می‌گوید: «از حالا به بعد، پدر و مادر تو، جمهوری ترکیه است.» دستی که برای کمک به او دراز می‌شود، انگشتی را طرح پرچم ترکیه بر انگشت دارد؛ دستی که بعدها، در بزرگسالی آن پسر هم همچنان حضور دارد و نمادی از تداوم وفاداری و تعلق به وطن است. داستان سریال «تشکیلات» از همین ج‌ا آغاز می‌شود؛ روایتی درباره تئمی مخفی از مأموران اطلاعاتی که پس از یک حمله تروریستی به کارخانه تولید پهباد تشکیل می‌شوند. اعضای این تیم برای حفظ امنیت ملی، باید به‌صورت رسمی «مرده» اعلام شوند و هویت خود را از خانواده و نزدیکانشان پنهان کنند. درواقع، آن‌ها برای زنده‌نگه‌داشتن کشور، باید از زندگی خود بگذرند. اگر بخوایم صادقانه بگوییم،

داده که ایران برایش اهمیت دارد؛ اما نکته اینجاست که در مهم‌ترین محصول این شبکه، چندان خبری از ایران نیست و هنگام نام‌بردن از کشورهای اثرگذار بر سسوریه حرفی از ایران نمی‌شود. ایران در جهان سریال «تشکیلات»، یک کشور حاشیه‌ای است و نه بیشتر. از آن جالب‌تر عربستان هم چنین کارکردی دارد. عرب‌ها از اساس یا مزدورند یا یک جامعه حاشیه‌ای که نیاز دارند به ترک‌ها تکیه کنند. پس در چنین منطقی از اساس عربستانی هم وجود ندارد که بتواند خودش را به‌عنوان قدرت منطقه‌ای پیش بیندازد. در چنین شرایطی ترکیه تنها پناه مردم خودش و کشورهای مسلمان می‌شود.

از طرفی «تشکیلات» به طور مشخص حامل نگاه حزب عدالت و توسعه به جهان است و عینکش همان عینک اردوغان به قضا‌یاست. همان‌طور که گروه قهرمان داستان در ترکیه دائماً از وظیفه در دفاع از ملت و ملیت دم می‌زنند، در خارج از مرزها هم جلوی کشیدن حجاب از سر زن مسلمان در آلمان را می‌گیرند و یک عملیات را به خطر می‌اندازند تا فلاّن دختر سسوری که آسم دارد، دم و بازدمش به خطر نیفتد. در چنین داستان فانتزی‌ای اصولاً قرار نیست ما اسلحه‌نیروهای پ.ک.ک را بالای سر همان دختر سوری ببینیم و دست ساکنان کاخ آق‌سارای و تروریست‌ها پنهان می‌ماند. شاید اینجا سؤال پیش بیاید که ترک‌هایی که تا این میزان روی زن مسلمان غیرت دارند چطور همسر رئیس جمهورشان در اجلاس شرم‌الشیخ در مقابل ملاححت ترامپ قرار می‌گیرد و اردوغان فرایند در و دروازه‌سازی گوش را برای صحبت‌هایش به کار می‌بندد. بااین‌همه، تحركات اسرائیلی‌ها در منطقه و تهدیدهای جریان راست‌گرای رژیم صهیونیستی، تورم شدید و گرایش جامعه جوان ترکیه به دیگر احزاب باعث شده، ترجیع‌بند تمام دیالوگ‌ها در سریال تشکیلات متمرکز روی لفظ تمامیت ارضی و اهمیت دولت مرکزی باشند و قهرمان‌های اصلی قصه از طیف‌های مختلف جامعه ترک انتخاب‌شود تا اردوغان بی‌حمایت از جامعه جوان نماند. از طرفی جامعه جوان سر هزنی‌های نظامی اردوغان باید اقناع شوند و به همین دلیل قصه اصلی تشکیلات در باره توان‌پهپادی ترک‌هاست. توانی که به‌قدری قابل توجه است که باعث شده عده‌ای اجبر شوند تا جلوی صنعت پهپادی

ترک‌ها را بگیرند و دانشمندانشان ترور شوند.

ترک‌ها در «تشکیلات» به طور مشخصی نقش‌هایی را بلند کرده و مال خود می‌کنند که از اساس برای ما بوده. کشوری که سویه اصلی تحریم‌ها در منطقه بوده به گواه آمار ایران است و این ما بودیم که دانشمندانمان ترور شدند، حالا ترکیه در تلاش است همین نقش را مال خود کند. «تشکیلات» بر همین اساس نه‌تنها سانسور می‌کند، بلکه تلاش بدون مرزی در مصادره هم به کار می‌بندد. شاید عجیب به نظر برسد؛ اما آن مؤلفه‌های سیاست خارجی‌ای که سال‌ها در ایران توسط عده‌ای مذموم شناخته می‌شد حالا بدل به نکات غرورآمیز سریال ترک شده و بامزه‌ترش آنجاست که برخی دیالوگ‌های بین سریال «گاندو» و «تشکیلات» با هم اشتراکاتی جدی دارد (ارجاع به دیالوگ‌های رویارویی آقامحمد «گاندو» با مایکل هاشمیان و زهرخانم «تشکیلات» با جاسوس فرانسوی). ترک‌ها در تشکیلات هیچ دوستی ندارند و در برابر تمام جهان قرار گرفته‌اند. از چین گرفته تا اسرائیل، دشمنانشان هستند. تنها صحبت از آمریکا به میان نمی‌آید؛ بلکه خطوط ممنوعه بلندپروازی‌های ترک‌ها، درست همین‌جا مشخص می‌شود. در «تشکیلات» خبری از آمریکا نیست. دعوا عمدتاً دعوی ترک‌ها با اروپایی‌ها و اسرائیل است و در چنین دعوی صوری‌ای ایالات متحده بدل به خف‌قمر ترک‌ها می‌شود. با تمام این تفسیر «تشکیلات» در ۶ فصل و با ۱۵۵ قسمت ساخته شده است. سریالی که علی‌رغم تمام مانورهای بی‌چون و چرایش درباره امر ملی و اسطوره‌سازی از انسان ترکیه‌ای، یک اتفاق جالب برای تاریخ خواهد بود، چرا؟ چون اگر روزگاری کسی از شما پرسید اردوغان چه آرزوهایی

شده‌اند. از نظر فنی، «تشکیلات» از کم‌پولی یا بی‌استعدادی نمی‌سوزد؛ مشکل اصلی‌اش اعتماد به ایگوی متورم اردوغان و دوستانش در حزب عدالت و توسعه است که هیچ پشتوانه‌ای ندارد. همه چیز در ظاهر حرفه‌ای و پرخرج است، اما در عمقش هیچ ایده‌ای در پس آن میزانشن پرزرق‌وبرق وجود ندارد. سازندگان گمان کرده‌اند وطن‌پرستی خودش به‌تنهایی می‌تواند بستر یک درام سروشکل‌دار را بدون نیاز به شخصیت‌پردازی و ایجاد انگیزه و کشمکش پدید بیاورد، اما این مهم رقم نمی‌خورد؛ چون شعار همه چیز را در خود خل کرده و از میان برمی‌دارد. هیچ‌کس در این سریال واقعاً درد نمی‌کشد، چون قهرمان بودن در این جهان درد ندارد، بلکه فقط افتخار دارد. طنز تلخ ماجرا اینجاست که «تشکیلات» با وجود درست ضد غربی‌اش، دقیقاً تقلیدی از ساختار همان محصولات غربی است که از آن‌ها انتقاد می‌کند.

از طراحی صحنه گرفته تا فیگور قطب‌های مثبت و منفی ماجرا، پدا و پنهان «تشکیلات» عاریه‌ای است و بوی کهنگی می‌دهد. قهرمان‌ها در حالی وارد اتاق عملیات می‌شوند که نور آبی روی چهره‌شان افتاده و مانیتورهای پشت سرشان پر از نقشه‌های دیجیتال‌اند؛ همان تصویری که در ده‌ها فیلم هالیوودی دیده‌ایم و اینجا فقط پرچم ترکیه در گوشه‌قاب جایگزین آن‌ها شده است. اما شاید بزرگ‌ترین گناه «تشکیلات» در این باشد که خودش را بیش از اندازه جدی می‌گیرد. هیچ لحظه‌ای برای شوخی، برای مکث، یا برای انسان بودن باقی نمی‌گذارد. حتی وقتی شخصیت‌ها خسته‌اند، خستگی‌شان هم حماسی است. وقتی عشق می‌ورزند، عشقشان در خدمت وطن است. وقتی می‌میرند، با لبخند ملی‌گرایانه‌ای می‌میرند که انگار از قبل آن را تمرین کرده‌اند. این سسریال نمی‌فهمد که وطن، بدون انسان، فقط نامی روی نقشه جغرافیاست و سسینما، بدون تناقض تنها یک تبلیغ خشک‌وخالی قل‌مداد

سسینمای هند می‌توان مشاهده کرد. انگار هدف اصلی، انتقال پیام است نه خلق موقعیت دراماتیک. درنتیجه، قهرمانان نه در بستر واقعیت، بلکه در چهارچوبی نمادین زندگی می‌کنند؛ آدم‌هایی از جنس ایدئولوژی، نه از گوشت، پوست و استخوان. در این میان، جای خالی روایت انسانی بیش از هر چیز احساس می‌شود. عشق، رفاقت، ترس یا حتی اندوه، اگر هم باشند، صرفاً در خدمت شععار قرار می‌گیرند. زن‌ها معمولاً نقش حاشیه‌ای دارند؛ یسا همکارانی وفادار که در لحظات بحرانی اشک می‌ریزند یا چهره‌هایی تهدیدآمیز که باید از میان برداشته شوند. روابط میان شخصیت‌ها مکانیکی است، گویی احساسات نیز تابع دستور سازمانی‌اند. از همین رو، مرگ در «تشکیلات» نه واقعه‌ای تراژیک، بلکه بخشی از سازوکار اداری قهرمان‌سازی است؛ یکی می‌میرد تا دیگری بتواند جمله‌ای حماسی‌تر بگوید. از نظر فنی، سسریال گاهی به استانداردهای بالایی نزدیک می‌شود. طراحی صحنه‌ها و جلوه‌های بصری در مقایسه با تولیدات تلویزیونی منطقه، چشمگیر است؛ اما این ظواهر نتوانسته‌اند ضعف بنیادین در روایت و شخصیت‌پردازی را پنهان کنند. کارگردانی مدام درگیر ساختن نماهای سنگین و معنادار از چهره‌های جدی است. نماهایی که به‌جای القای عمق، به‌نوعی خودنمایی تصویری بدل می‌شوند. در سطح تماتیک، «تشکیلات» نمونه‌ای تمام‌عیار از درامی است که میان تبلیغ سیاسی و روایت داستانی گرفتار شده است. از یک‌سو می‌خواهد هیجان و تعلیق ایجاد کند، از سوی دیگر نمی‌تواند مرزهای انتقاد یا شک را بپذیرد. به همین دلیل مسیر داستانی به تکرار می‌افتد: مأموران به

است. هر یک از اعضا هویتی مشخص و شخصیتی متفاوت دارد؛ از مهارت‌های نظامی گرفته تا ویژگی‌هایی که در پیشبرد عملیات نقش دارد. همین تنوع باعث می‌شود مخاطب بتواند با آن‌ها ارتباط برقرار کند و حس کند با آدم‌هایی نسبتاً واقعی روبه‌رو است. از طرفی دیگر، عبارت «وطن، خانواده است» جمله‌ای است که با دانستن آن رفتار هرکدام از ۸ نفر گروه معنادار می‌شود. آن‌ها با وجود داشتن خانواده و تعلقات شخصی، آماده‌اند برای پیروزی کشورشان از همه این وابستگی‌ها بگذرند. با این حال، سریال در پرداخت این گروه‌گاهی به‌ورطه کلیشه می‌افتد. مأمورانی که هیچ وقت شکست نمی‌خورند، در سخت‌ترین شرایط به‌شکل ناگهانی رامحل پیدا می‌کنند و حتی گاهی با اتفاقاتی غیر واقعی از مهلکه نجات می‌یابند. این ویژگی هرچند از باورپذیری روایت کم می‌کند، اما در عوض پیام مورد نظر سریال را تقویت می‌کند: ترکیه و قهرمانانش، حتی در بدترین شرایط، باز هم راهی برای پیروزی پیدا می‌کنند.

ترکیه‌ای بودن حتی در جزئیات

برخلاف تصویری که معمولاً از سریال‌های ترکی داریم (روابط آشفته، قصه‌های عاشقانه و تصاویر مکرر از پرچم در پایان هر سکانس) «تشکیلات»

را در ذهنش می‌پروراند، می‌توانید چند قسمت از همین نسخه ترکیه‌ای گاندو را برایش پیش کنید تا با تخیلات یک سیاست‌مدار پان‌ترک آشنا شود و ببیند چطور می‌توان یکی از قدرت‌های منطقه را تبدیل به قدرت اول جهان کرد!

می‌شود. در پایان، «تشکیلات» را می‌توان آینه‌ای دانست از تلویزیونی که هنوز خیال می‌کند با تکرار شعار می‌تواند احساسات را برانگیزه کند. اثری که آن‌قدر می‌خواهد مهم باشد که از رک ساده‌ترین چیزها بازماند؛ اینکه تماشاگر امروز، حتی اگر عاشق وطن باشد، از تماشای قهرمانان کارتونی خسته شده است. شاید تنها دستاورد واقعی «تشکیلات» این باشد که به ما یادآوری می‌کند وطن‌پرستی وقتی بیش از حد نمایشی شود، به تناثری بی‌جان و مصرفی بدل می‌شود؛ در این میدان پر از فریاد و پرچم، تنها چیزی که بی‌صدا می‌میرد، حقیقت است؛ همان حقیقتی که سریال، با تمام پرزه‌پرویش، از روبه‌روشدن با آن می‌ترسد؛ اما رویکرد ترک‌ها شاید چیزی به سینمای این روزهای ما بیاموزد! آن‌ها با وجود ناشی‌گری در این زمینه متوجه شده‌اند که در جهان امروز باید احساسات ملی‌گرایانه را در هر عرصه‌ای احیا کرد. آن‌ها با اینکه از پس چنین سوژه‌ای برنیامده‌اند؛ اما شاید بتوانند حرفه‌ای در ذهن اهالی سینمای ایران ایجاد کنند؛ ایرانی که ترک‌ها به‌کلی از سریال حذف کرده‌اند به‌مراتب، تمدن و تاریخ وسیع‌تری دارد. پس باید پرسیم که چرا جای چنین سوژه‌هایی در سینمای ما تا این حد دست‌کم گرفته شده است؟ سینما، تلویزیون و پلتفرم‌های ما می‌توانند با ساخت آثار متحر هویت ایرانی، اسلامی و انقلابی ایران را در میان مخاطبان بالقوه منطقه‌ای و حتی جهانی زنده کنند. آثاری نظیر «یوسف پیامبر»، «مختارنامه»، «مردان آنجلس»، «امام علی (ع)»... نمونه‌های ازاین‌دست به حساب می‌آیند، با این تفاوت که ما هنوز در ژانر جاسوسی به‌جز نمونه‌های موفق و شکست‌خورده‌ای نظیر «روز شیطان» و «تعبیر وارونه یک رؤیا» – که آن‌ها نیز مخاطبان هدف داخلی دارند – کار شاخص و مهمی در این زمینه که بتواند چشم به بیرون از مرزهای ایران داشته باشد، ارائه نکرده‌ایم.

عملیات می‌روند، دشمنان شناسایی می‌شوند، یکی از افراد قربانی می‌شود و در پایان، جمله‌ای برطمطراق درباره میهن ادا می‌شود. همه چیز با همان ریتم، همان زبان و همان ادبیات رسمی پیش می‌رود؛ چنان‌که گویی کل سریال در یک جهان بسته و از پیش‌تعیین‌شده اتفاق می‌افتد. حتی «دشمنان» سریال نیز از کلیشه فراتر نمی‌روند: چهره‌هایی در سایه، با کت‌وشلوار تیره که نقش نابودی ترکیه را روی لپ‌تاپ طراحی می‌کنند. هرچند هدف از این تصویرسازی، نمایش خطرات جهانی‌است؛ اما در نهایت به‌نوعی ساده‌سازی جهان می‌انجامد. جهانی که در آن خبر مطلق و شر مطلق به‌روشنی از هم جدا شده‌اند و هیچ منطقه خاکستری وجود ندارد. این دوگانه‌سازی، اگرچه برای ساخت اکشن مناسب است؛ اما در قالب درام جدی، تنها به بی‌اعتباری واقعیت منجر می‌شود.

در پایان، «تشکیلات» بیش از آنکه درباره مأموریت‌های اطلاعاتی باشد، درباره تمایل یک ملت به دیدن خود در نقش قهرمان است. سریالی است که با اطمینان و طلاہتی مثال‌زدنی، تصویری از خودسندگی و توان ملی ارائه می‌دهد؛ اما در این مسیری، پیچیدگی انسان و حقیقت زندگی را قربانی می‌کند. تماشاگر پس از چند قسمت درمی‌یابد که آنچه می‌بیند، نه یک دامستان زنده، بلکه نوعی بازنمایی تبلیغاتی است که لباس درام بر تن کرده و شاید درست در همین نقطه، «تشکیلات» از مرز جدیت عبور می‌کند و به اثری بدل می‌شود که تنها از شدت باور به خود، ناخوسته به طنز سرد و تلخ تبدیل می‌شود.

شکل متفاوتی از ترکیه‌ای‌بودن را نشان می‌دهد. این بار نشانه‌های ملی‌گرایی و هویت ترکی، نه به‌صورت نمایشی و اغراق‌شده، بلکه در جزئیات تکرار‌شونده دیده می‌شود. از انگشتی‌ای با طرح پرچم ترکیه که بارها در طول هر قسمت به چشم می‌خورد، تا نوع غذایی که مأموران در خارج از ترکیه می‌خورند و تأکید بر ذبج حلال و پاک‌ی و... جزئیاتی که در ظاهر ساده‌اند؛ اما در مجموع به‌بیننده یادآوری می‌کنند که با قهرمانانی از دل ترکیه مسلمان و ملی‌گرا طرف است. بااین حال، نکته جالب اینجاست که در سریال، نشانه‌ای از رفتار یا باور دینی مستقیم دیده نمی‌شود. هویت دینی این افراد در حد اشاره باقی می‌ماند و واقع، اسلام در «تشکیلات» نه به‌عنوان یک اعتقاد شخصی، بلکه به‌عنوان بخشی از هویت ملی به تصویر کشیده می‌شود. وقتی این رویکرد را در بستر شبکه بخش‌کننده سریال بررسی کنیم، معنا و هدف آن روشن‌تر می‌شود. شبکه‌ای که «تشکیلات» را پیش می‌کند، در کنداکتور خود مجموعه‌های تاریخی را طرف‌داری مانند سریال‌های مربوط به دوران عثمانی را هم دارد؛ آثاری که به شکل مستقیم و غیرمستقیم، امپراتوری عثمانی را نماد شکوه، قدرت و عظمت از دست‌رفته معرفی می‌کنند. در چنین فضایی، «تشکیلات» در امتداد همان مسیر حرکت می‌کند؛ تلاشی برای ساختن تصویری از ترکیه شکست‌ناپذیر، مقتدر و صاحب رسالت تاریخی.

فرهنگیان

فرهنگ

چهارشنبه ۲۱ آبان ۱۴۰۴

شماره ۴۵۵۵

FARHIKHTEGANDAILY.COM

FARHIKHTEGANONLINE

۵